

УДК 811. 133. 1' 373. 45 : 811. 111
DOI 10.30970/vir.2019.46.0.10357

ЛІНГВІСТИЧНІ ПРОЦЕСИ У СФЕРІ СЕМАНТИЧНОГО РОЗВИТКУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ

Галина Рабош

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська 1, м. Львів, Ukraine, 79000, tel. (032)239-41-98,
e-mail: galina.raboch1@gmail.com*

Важливим фактором французьких фразеологізмів є так звана фіксованість їх лексичного складу, зважаючи на широкі структурно-граматичні та лексичні зміни у французькій мові, викликані нормативними та okazйними змінами в мові. Фразеологізми французької мови вирізняється великою здатністю реагувати на зміни в семантико-граматичній структурі мови та нестабільністю організації її елементів. Семантична складова є визначальною в існуванні багатьох фразеологізмів у французькій мові.

Як і в інших мовах, у французькій мові значна частина фразеологізмів володіють не одним, а багатьма значеннями, хоча їх чисельність не така висока, як серед звичайних слів.

Однією з рис фразеологічності у французькій мові є збереження семантичної та лексичної складової виразу, коли значення фразеологізму обумовлюється значенням його складових. Семантична складова є визначальною у формуванні якісно нових лексичних одиниць мови, які утворилися не тільки як результат переосмислення їх компонентів, а також шляхом послаблення значення самих компонентів.

Активні семантичні процеси можуть призвести до полісемії фразеологізму. Багатозначність фразеологізму у великій мірі залежить від переосмислення значень його компонентів, що є найпродуктивнішим способом утворення фразеологізмів. Як при паралельному, так і при послідовному переосмисленні, полісемічні значення можуть настільки віддалятися від основного значення вільного фразеологізму, що вияснити значення фразеологізму можливо лише шляхом етимологічного аналізу.

Французька мова охоплює фразеологізми, національні не тільки за своєю образною структурою, але й за їхніми образними поняттями. Вони можуть бути відсутніми в інших мовах, що пояснюється тим, що кожна з мов освоює такі фразеологічні стереотипи, які притаманні тільки даній мові, відтворюючи їх спосіб мислення, сприйняття, судження. Їх варто перекладати, вдаючись до пояснень чи описових характеристик.

Ключові слова: ідіоми; зміни; полісемія.

На відміну від слова, фразеологічний вираз є окремо вираженим лексичним утворенням, яке містить не менше одного визначального слова, тобто фразеологізм є лексичною одиницею, яка характеризується своєю лексичною стійкістю та фіксованістю лексичного складу. Сталі структурні форми, якими є фразеологізми, можна розглядати як надбання даної мовної спільноти. На думку багатьох лінгвістів, фразеологізми виконують роль важливих мовних засобів та несуть не тільки стилістичну, а й номінативну функцію. Непрогнозованість виникнення фразеологізму обумовлюється тим, що фразеологізм означає предмети, явища не прямо, а опосередковано, тобто їх виникнення не завжди може бути прогнозованими, що особливо виражено у французьких фразеологізмах, які характеризуються своєю семантичною структурою, притаманною тільки цій мові. Такі фразеологізми створюються спонтанно, іноді надумано для вираження характеристик певних ситуацій та явищ. Їх поява тоді носить оказійний (випадковий) характер.

Проте, так звана фіксованість лексичного складу фразеологізмів має відносний характер, зважаючи на широкі структурно-граматичні та лексичні зміни у французькій мові, викликані нормативними та оказійними змінами в мові. Збереження семантичної та лексичної складової виразу є визначальним фактором в існуванні багатьох фразеологізмів у французькій мові, що дозволяє вільно формувати якісно нові лексичні одиниці мови, які утворилися не тільки як результат переосмислення їх компонентів, а шляхом послаблення значення самих компонентів. Такі вирази отримали широке поширення у французькій мові. Навіть при загальному послабленні значення деяких компонентів та з допомогою актуалізації значення хоча б одного з них, можна вивести значення фразеологізму. Наприклад *prendre place, prendre pied, tourner la loi*. Значення цих виразів легко виводиться із значення його складових.

Слід зазначити, що поняття стійкості фразеологізмів, загалом, не має чітко вираженого змісту, оскільки частота вживання виразу не є показником його фразеологічності. Відомо, що в будь-якій мові є вирази, частота використання яких невелика, хоча вони входять до складу фразеологізмів. І навпаки, в кожній мові є велика кількість словосполучень, сталих по своїй структурі та вживанню, при цьому вони не являються фразеологізмами. Аби вираз став фразеологічним, він має бути апробованим часом, тобто пройти свій історичний етап розвитку та утвердитися як лексичне надбання даної мовної спільноти. Проте, яка частотність їх вживання не до кінця досліджена і доведена. Отже, невизначеність та незрозумілість в даному підході дають привід вважати фразеологізмом той вираз, який вжитий хоча б один раз. Проте, такий кількісний підхід не завжди виправданий і вимагає ретельного аналізу.

Фразеологічні одиниці існують як результати необразного переосмислення їх компонентів. До таких можна віднести наступні: *un coup d'Etat* – державний переворот, *tenir tête à qn* – протистояти, вчинити спротив, *vous en parlez à votre aise* – вам легко казати. Такі фразеологізми володіють стабільною формою і певні лексико-граматичні зміни призведуть до їх руйнації як факту мови та простого набору слів. Багато необразних фразеологізмів включають архаїзми,

що зайвий раз підтверджує їх необразність – *faire danser l'anse du panier* – обрахувати, *savoir gré à qn* – бути вдячним комусь.

Переосмислення може охоплювати лексичне послаблення значення складових фразеологізму: *secouer comme un prunier* (трясти як грушу – архаїзм; *c'est la mer à boire* – дуже складна справа; *les carottes sont cuites* – все ясно, справу зроблено; (*à huis clos* у вузькому колі); народноетимологічне викривлення (*sens dessus dessous* – перевернути верх дном).

Найбільш характерною ознакою фразеологічної багатозначності є повторне переосмислення, коли ми маємо справу з двома метафоричними значеннями, з одним метонімічним та з одним метафоричним значенням чи з двома метонімічними значеннями: *avoir du plomb dans l'aile* – перебувати у важкій ситуації, *talon rouge* – елегантний чоловік, франт, *tête chaude* – гаряча голова, запальний до чогось. При послідовному переосмисленні нове значення впливає з попереднього. Як наприклад у виразах *coucher en joue* – прицілюватися, мітити на, *battre la campagne* – вештатися, говорити дурню. В цих виразах нове значення фразеологізму віддаляється від значення вільного словосполучення. Паралельне осмислення лежить в основі фразеологізму *mettre au point*, який володіє трьома значеннями – виробити, підготувати, уточнити, вияснити та сконструювати. Кожне з цих значень пов'язане зі значенням вільного синтаксичного варіанту виразу, а саме – довести до бажаного результату. При паралельному переосмисленні нове значення розвивається на базі вихідного значення, тобто обидва значення абсолютно наближені один до одного, наприклад – *panier percé* асоціюється з людиною, яка нічого не пам'ятає та дрявою корзиною, з якої все вивалюється, *tendre la main, tendre le pied de biche* – протягнути руку допомоги та просити милостиню. Поява нового значення фразеологізму може відобразитися на рівні смислового зв'язку його компонентів, в результаті чого фразеологізм *passer comme une lettre à la poste* є унілатеральним в першому випадку (швидко дістатися отримувача) та стає ідіомою у другому – йти як по маслу – ідіома. Як при паралельному, так і при послідовному переосмисленні полісемічні значення можуть настільки віддалятися від основного значення вільного фразеологізму, що вияснити значення фразеологізму можливо лише шляхом етимологічного аналізу. В цьому контексті варто згадати про такі лексичні засоби як повтор та антитеза, які є частими у французьких фразеологізмах. Повтор охоплює повторення одного з компонентів фразеологізму, що створює підсилювальний ефект та дає змогу вивести основне значення фразеологізму – *jouer bon jeu, bon argent* – діяти чесно, відкрито, *de jour en jour* – з дня на день, *face à face* – віч-на-віч, *sitôt pris, sitôt perdu* – сказано-зроблено. Антитеза, як стилістична фігура, зводиться до протиставлення протилежних понять, явищ, які лежать в основі фразеологізму, наприклад *tirer à hue et à dia* – хто в ліс, а хто по дрова, *courtiser la brune et la blonde* – бігати за кожною спідницею, *noir sur blanc* – чорним по білому, *ne faire ni chaud ni froid à qn.* – не мати жодного впливу на когось Проте, такі явища не є частими і унілатеральний фразеологізм, набувши нового значення, зберігає свою приналежність до даної семантичної групи – *finir en queue de poisson* –

завершитися провалом. Така лексична одиниця являє собою семантичнозмінену фразеологічну одиницю, яка характеризується фразеологічною стійкістю [2, с. 255], що пов'язано з семантичними перетвореннями даного виразу.

Активні семантичні процеси можуть призвести до полісемії фразеологізму. Як і в інших мовах, у французькій мові налічуються фразеологізми, які володіють не одним, а багатьма значеннями, хоча їх чисельність не така висока, як серед звичайних слів. Багатозначність фразеологізму у великій мірі залежить від переосмислення значень його компонентів, що є найпродуктивнішим та найпоширенішим способом утворення фразеологізмів. Образні фразеологізми реалізуються на практиці в переносному значенні, яке базується на суміжності явищ, понять, коли маємо справу з назвою частини тіла – *une bonne tête* – розумна голова, а не тіла самої людини, назвою предмету замість цілі його призначення – *table ronde* – конференція за круглим столом чи назва вулиць замість назви споруди та установи, які знаходяться на цих вулицях – *le Quai d'Orsay* – Міністерство закордонних справ Франції, *le Bercy* – Міністерство фінансів Франції, визначенням професії за назвою кольорів – *blouson noir* – хуліган, *maillot jaune* – лідер гонки.

Чимала кількість фразеологізмів є результатом впливу екстралінгвістичних та етнологічних особливостей історичного розвитку будь-якої нації, таких як культура, побут, сповідання нації, історія Франції у всіх її проявах. Це в свою чергу наклало відбиток на смислову сторону французьких фразеологізмів, які відкривають тільки притаманні для Франції реалії життя та події. Тут є згадки про королів та королев, історичних знакових особистостей та полководців Франції. До таких фразеологізмів можна віднести наступні *faire Charlemagne* – *вийти з гри*, *au temps du roi Dragobert* – *за царя Гороха*, *au temps où la reine Berthe filait* – *з давніх часів*, *vérité de la Palice* – *стара пісня*, *un coup de Jarnac* – *віроломний удар*, *c'est Saint-Roch et son chien* – *це нерозливовода*, *coup de Trafalgar* – *тривога*, *катастрофа*, *faire pièce à qn* – *насолити комусь*, *prendre les vessis pour des lanternes* = *prendre le Piré pour un homme* – *попасти пальцем в небо*. Варто зазначити, що серед подібних фразеологізмів є багато таких, які є абсолютно специфічними. припустимо, для французів. Наприклад, аби перекласти вираз *fin comme Gribouille*, потрібно знати, що йдеться про героя французьких казок, який уособлює образ невдахи та наївного чоловіка. Український варіант перекладу – такий собі дурник. В даному контексті французька мова охоплює фразеологізми, національні не тільки за своєю образною структурою, але й за їхніми образними поняттями. Такі фразеологізми, можуть бути відсутніми в інших мовах, що пояснюється тим, що кожна з мов відбирає та освоює такі фразеологічні стереотипи, які притаманні тільки даній мові, відтворюючи спосіб мислення, сприйняття, судження даної нації чи групи людей. Таким чином, можна стверджувати, що семантичні особливості словосполучення є визначальними для формування фразеологічності виразу, коли семантичний фактор передумовлює збереження значення трансформованого виразу [2, с. 52].

Важливо зважати на етимологічну сторону виразу, як *courir comme un dératé* – бігти стрімголов. Оскільки в стародавні часи витувало повір'я, що людина з видаленою селезінкою біжить з максимальною швидкістю, звідки маємо нове значення виразу. До античних часів відноситься вираз *jurer ses grands Dieux* – клястися всіма богами (святими), присягатися найбільшими богами, така клятва підлягала невідворотному виконанню; *à Paques ou à la Trinité* – після дощукі в четвер, коли йдеться про непогашення боргу французькими королями на Пасху чи на Трійцю. Тобто неповернення боргу стало причиною відтворення чогось ніколи нездійсненого, дуже віддаленого та реальності. В цих виразах ми спостерігаємо невідповідність між явищами, між прямим і переносним значенням, що допомагає глибше розкрити суть фактів та виявити потаємні зв'язки часто приховані чи несподівані, які існують у природі та такими, на які вони претендують сприйматися, тобто ми маємо справу з **антифразою**, коли значення одного з компонентів протиставляється буквальному його значенню. В результаті досягається експресивно-іронічне забарвлення фразеологізму, що дозволяє відтворити комічно-гумористичний ефект. Наприклад: *la belle affaire* – подумаш, велике діло; *un joli coco* – гарний тип; *nous voilà bien logé* – ну ми й втяпалися; *aimable comme une porte de prison* – неприємна особа; *s'entendre comme chien et chat* – жити як кіт з собакою. Наприклад в українській мові фразеологізми – *стоїть як стовп*, *масло-маляне та інші* не мають своїх еквівалентів у французькій мові. Їх варто перекладати, вдаючись до пояснень чи описових характеристик. Такі фактори зайвий раз підтверджують національний колорит творення фразеологізмів, специфіку кожної мови зокрема щодо аналізу конкретного життєвого матеріалу.

Вагому частину французьких словосполучень складають фразеологізми дієслівного типу, що пов'язано з абстрактними характеристиками французького дієслова, яке наділене широкою семантикою [2, с. 224]. Це дозволяє йому співставлятися з великими колом оточуючої дійсності та сприяє розвитку нових значень фразеологізмів. Цікавими в цьому контексті будуть вирази з дієсловами *faire* – *faire à qn* – звикати до, *s'y faire* – змиритися з, *ne pas s'en faire* – не хвилюватися, *bien fait à lui* – так йому треба; *prendre sur la bouche* – економити на їжі, *ça ne prend pas* – цьому не вірять, *prendre à son aise* – вільно розпоряджатися.

Окрім лексико-стилістичних засобів, які утворюють фразеологізми, у французькій мові, широко використовуються фонетичні засоби, які включають рифми, асонанси та алітерації. Останні виражається у потворі одного чи двох початкових приголосних або ж одного приголосного і одного голосного звука. Наприклад: *bel et bien* – раз і назавжди, остаточно, *sain et sauf* – цілий і неушкоджений, *de bric et de broc* – тут і там, звідусіль, *prendre ses cliques et ses claques* – зібрати манатки і вчасно втекти. Рифми найчастіше притаманні прислів'ям з переносним значенням, наприклад: *qui va à la chasse perd sa place* – хто місце своє покидає, його втрачає, *qui se ressemble, l'assemble* – з ким поведешся від того набирешся, *connaitre le fonds et le tréfonds* – знати всю суть

справи, *trop gratter cuit, trop parler nuit* – у всьому знати міру, *brebis galeuse gâte le troupeau* – паршива вівця все стадо псує.

Асонанс проявляється у повторі одного голосного звука вкінці слова, яке складає фразеологізм – *n'avoir ni feu, ni lieu* – не мати ні кола, ні двора, *rester Gros-Jean comme devant* – залишитися біля розбитого корита, ні з чим. Лексико-стилістичні та фонетичні засоби можуть спричинитися до поєднання повтору та рифми – *qui vole un oeuf, vole un boeuf* – хто вкрав яйце, вкраде і бика, або асонансу та повтору, *à bon chat bon rat* – коса найшла на камінь, чи алітерації та розміру – *parole jetée prend sa volée* – слово не горобець, вилетить не впіймаєш.

Фразеологічні запозичення, як результат взаємовпливу та взаємозбагачення різних мов, являється важливим джерелом збагачення лексики французької мови. Варто зауважити, що численні фразеологічні запозичення у французькій мові є інтернаціональними. Звичайно, що серед словосполучень є такі, які утворилися з одного джерела, без запозичення з інших мов. Вони утворилися незалежно один від одного, відповідно до подібних соціально-історичних ситуацій і схожості понять та світосприймань у різних народів. Припустимо, у французькій мові *perdre la tête* – втратити глузд, загубити голову, в іспанській мові – *perder la cabeza*, в англійській – *lose one's head*, в німецькій – *den Kopf verlieren*. Як відомо, у французькій мові присутня незначна частина термінів так званих *franglais* (поєднання англіцизмів та власне французьких слів), які рясно наситили французьку мову. Наприклад, термін *smog* утворений від англійського *smok* (дим) і *fog* (туман).

Основним способом запозичення фразеологізмів є калькування, тобто дослівний переклад іноземного фразеологізму, коли ми маємо справу з фразеологічними кальками, які бездоганно відтворюють лексико-граматичні особливості іноземного оригіналу [2, с. 225] (*guerre froide, cold war, table ronde, англ.*). При цьому, запозичення не виключають можливості незначного відхилення у лексико-граматичній структурі, такі як заміна дієслівної форми іменником чи дієприкметником: *après nous le deluge*, – в укр. після нас хоч потоп.

Запозичені з латини та з грецької мови фразеологізми збереглися в оригінальній формі та графіці у багатьох мов і стали інтернаціональним та складаються з лексично та графічно змінених компонентів та слів, повністю запозичених з латини та грецької мови: Такі фразеологізми найчастіше зустрічаються у фаховій літературі, (право, частково – в економічній сфері), а тому їх частота використання відносно невисока. Запозичення з інших мов нечисленні. До таких можна віднести наступні: *faire fiasco, condition sine qua non, condition sine die, cinquieme colonne від icn. quinta columna; faire fiasco від ital. far fiasco; bas bleu від англ. blue sticking; les diables bleus від англ. the blue devils*. В цьому контексті зазначимо, що запозичення фразеологізмів без перекладу є менш поширеними у сучасній французькій мові, хоча вони були доволі поширеними, припустимо, у XVIII–XIX столітті. Англійська мова, в свою чергу, також запозичила деякі оригінальні французькі граматичні форми, коли зберігається частина французького вислову з англійськими вкрапленнями, як

наприклад у франц. мові словосполучення: *à propos de rien*, а в англ. мові – *à propos of nothing*). Ті самі запозичення можна зустріти і у французькій мові, як наприклад *tout de go* – негайно, з латини *podemos en Espagne...*

Важливо згадати, що фразеологічні системи навіть найспорідненіших мов повністю не співпадають одна з одною, що пов'язано з окремою системою розвитку будь-якої мови, яка, часто, не дублює фразеологічну систему іншої мови. В плані граматики, особливість французьких фразеологізмів зводиться до морфологічних та синтаксичних змін в мовленні, як нормативних, так і оказіональних та у відсутності деяких структурних типів, які не притаманні іншим мовам [2, с. 41]. В лексичному плані, своєрідність французьких фразеологізмів зводиться до розвитку фразеологічної варіантності в порівнянні з іншими мовами, або ж у відсутності таких варіантів. Проте, головна риса французьких фразеологізмів полягає у домінуванні семантичних особливостей, в смисловому контексті фразеологічних виразів, що проявляється у строго визначених способах творення фразеологізмів у французькій мові, які притаманні тільки французькій мові, що не відповідає фразеологічному способу їх утворення в інших мовах.

Синтаксичні паронімічні зв'язки деяких слів чи словосполучень тобто, близьких за звуковим складом і вимовою – (дієслова, географічні назви), але різні за значенням інколи призводять до парономазії, такої стилістичної фігури, яка побудована на образному зближенні паронімів чи співзвучних слів та словосполучень. Це дозволяє створювати так звані географічні каламбури – *aller à Niort* – фразеологізм, який побудований на подібності звучання дієслова *nier* та назви міста в західній Франції – Niort, *envoyer à Vatan* – витурити, побудованому на подібності звучання *virazu va t'en* – забирайся геть та назви міста в департаменті Ендр, *aller à Dormillon* – лягати спати (результат гри співзвучних слів, дієслова *dormir* та надуманої назви міста).

Задля емоційної експресивності публіцисти часто-густо вдаються до розмовних фразеологізмів, зображувально-емоційна та описова функції яких допомагають авторові краще висловити свої почуття, ставлення до подій, фактів та викликати певні афектні сприйняття у читачів чи слухачів. Такі функції фразеологізмів сприяють наочності вираження почуттів та думок. Іноді автори публікацій вдаються до індивідуально-авторського перетворення фразеологізмів, яке відбувається під впливом актуалізації ситуації, фактів, що є своєрідним для французької мови. Найчастіше майстри пера вдаються до заміни компонентів фразеологічної одиниці, зберігаючи їх внутрішню форму або додаючи чи замінюючи дане слово іншими компонентами. В результаті чого відбувається їх уточнення, підсилення експресії фразеологізму чи актуалізація їх внутрішньої форми. Такий вид трансформації передбачає атрибутивний характер фразеологічного значення, коли конкретне значення одного з компонентів фразеологізму поширюється на цілий вираз або ж певне означення додається іншому слову, хоча такий підхід ставить під сумнів загальні правила граматики. Залежно від ситуації чи контексту автори можуть видозмінювати чм залишати без змін даний вираз. Тобто в цьому контексті можна говорити про

лексичні, а отже семантичні помилки. Йдеться про нерозрізнення мовних паронімів, особливо вживаних не тільки в споріднених мовах, але й інтрамовних [3, с. 47]. Наприклад, *cela ne ressort pas de ma compétence*. Можна почути вислів *la couleur rouge ressort vivement sur l'ensemble*, замість *la couleur tranchait*. Або – *Jean ressort tout de suite de chez lui* замість *il quitte son domicile* [4, с. 57], оскільки слово *ressortir* (знову виходити) співзвучне з *ressortir* (підлягати косу, бути у відомстві). Отже, образне зближення паронімів призводить до нівелювання значення складових фразеологічної одиниці у мові преси чи в політичних текстах. Достатньо навести приклади помилок, яких часто припускаються журналісти у виразі *résilier ses fonctions* у газеті *France Soir* від 1985 року, 2 вересня, автор пише: «*humiliation qui l'oblige à résilier immédiatement ses fonctions*». Паронімічні зв'язки призвели до хибного вживання значення дієслова *résilier*, коли автор мав на увазі термін *résigner ses fonctions* – скласти повноваження, тоді як слово *résilier* – означає *розривати стосунки, контракт (résilier le contrat)*.

Подібні обставини сприяли вживанню численними французькими граматиками, лінгвістами та публіцистами слова *voire* замість *même*, коли запозичене від латинського прислівника *vera* (корені якого походять від *virus* (*veri*) – правдоподібність, правильність). Отже хоча, насправді, існують певні семантичні рамки даного слова, які б не дозволили вживати це слово в даному контексті, проте воно настільки прижилося у французькій лексиці саме в такому значенні (навіть), що ніхто не реагує на вражаючі відхилення семантичного поля даного слова. Іноді можна почути серед французів вислів *Voire Mais*, що означає *Mais vraiment* – але ж насправді.

Вираз *réticent à payer* (не поспішати сплатити борг), поширений не тільки в розмовній, а й у фаховій мові означає – який ухиляється, стриманий, нерішучий, який замовчує інформацію. Термін *réticence* (не виконувати наказу когось) походить з латинського слова *reticentia* (вперте мовчання), значення якого широко розвинулося у французькій мові. Прихильність до частого використання даного терміну зіграла на його користь і спричинила виникнення похідних значень цього слова у фаховій французькій мові та мас медіа. Іноді можна почути вислів *la population s'est montrée réticente devant cette mesure du pouvoir* – люди не спроможні протистояти владі. У виразі *prestation détestable* – автор використовує слово *prestation* для вираження прагнення проголосити блискучу відповідь-заперечення своєму агресивному візаві на теледебатах. Автор вдається до такої перебудови семантики і структури слова, за якої не зберігається співставлення з номінативно-вихідним фразеологізмом [3, с. 88]. Автор надумано вдається до актуалізації такої помилки, яка мала б довести його правоту. Паронімія зіграла свою роль та призначення, оскільки цей вираз означає – діяти паралельно, в певному напрямку. Насправді це слово, запозичене з латини, означає: надати, створити, презентувати, скласти присягу, надати грошову допомогу (*remboursements, indemnités, allocations* – погашення боргу, зарплата, грошова винагорода). Часто цей вираз можна зустріти у французькій

жовтій пресі та навіть авторитетних медійних виданнях та французьких словниках.

Отже, нерозгорненість фразеологізму призводить до узагальнення змісту та немотитвованості його вживання.

Отже, фразеологізми французької мови вирізняється великою здатністю реагувати на зміни екстралінгвістичні та інтралінгвістичні, що пов'язано з намірами автора висловлювати свою позицію та вносити свої корективи в семантико-лексичну структуру фразеологізмів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гак В. Г. Теория и практика перевода / В. Г. Гак // Перевод фразеологических единиц. – Москва : Интердиалект +, 2003.
2. Назарян А. Г. Фразеология современного французского языка / А. Г. Назарян // Лексико-стилистические особенности фразеологических единиц французского языка. – Москва : Просвещение, 1980.
3. Пономаренко О. Д. Сучасна українська мова / О. Д. Пономаренко // Лексикологія як розділ мовознавства. – Київ : Либідь, 2001.
4. Berthier P.V. Le français écorché. / P. V. Berthier, J. P. Colignon // Paris : Librairie classique E. Belin, 1987.

Стаття надійшла до редколегії 10.12.2018

Прийнята до друку 20.12.2018

LINGUISTIC PROCESSES IN THE FIELD OF SEMANTIC DEVELOPMENT OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN FRENCH LANGUAGE

Galina Rabosh

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000, tel.(032)239-41-98,
e-mail: galina.raboch1@gmail.com*

The so-called fixed character of lexical components reflects the key feature of French idioms. The latter has been stipulated by the broad grammatical and lexical changes occurring in the French language. Those changes reflect normative and occasional modifications conditioned by semantic and grammatical changes in its structure as well as the instability of the units arrangements. Semantic component constitutes a key element of the French idiomatic expressions. The active semantic processes may lead to idiomatic polysemy. Considerable number of French idioms are polysemantic. Polysemy, though, is more widely spread among the units of French lexicon. French idioms usually preserve semantic lexical components in their structure. Semantic component plays a dominant role in the formation of qualitatively new lexical units. These units have been formed as a result of their constituents reconsideration as well as loosening their semantics.

Active semantic processes may lead to idiomatic polysemy. Idiomatic polysemy is in many ways determined by the reinterpretation of the idioms components semantics. Parallel and consecutive idioms semantics may considerably stray from their basic meaning. This to identify their basic semantics one should resort to etymological analysis.

French lexicon comprises national idioms both by their imagery structure and imagery concepts some languages may be devoid of these vocabulary units. It is conditioned by the fact that each language is inclined to acquire idiomatic stereotypes reflecting the ways of perception, cognition and thinking inherent to its mentality. Translating these idioms one should apply interpretation and descriptive paraphrase techniques.

Key words: idioms; modifications; polysemy.